

Za našo deco.

Danijel Defoe:

Robinson Crusoe.

(Dalje.)

Tu so nam pritekli na pomoč ljudje, ki so nas bili posmatrali, kako se bojujemo z valovi. Lepo so nas sprejeli. Prebivalci so zbrali med seboj prilično vsoto denarja in so jo nam izročili, da ali gremo dalje v London, ali pa se vrnemo v Hil — kakor je bilo komu želja.

Jaz sem šele sedaj povedal poveljniku, kako sem zbežal od doma. Nasvetoval mi je, naj se vrnem domov, če ne želim, da me zadenejo vse one nesreče, o katerih mi je bil govoril oče.

Ali jaz sem bil gluh za njegove besede ter sem odšel peš v London z namenom, da se tam ukrcam na drugo ladjo.

II.

V pasti marokanskih morskih roparjev.

Ker sem imel v Londonu še nekaj denarja v žepu, sem se ukrcal na ladjo, ki je vozila v Afriko. Zdaj nisem potoval kot mornar, ampak kot popotnik. Po nasvetu ladjinega kapetana sem nakupil razne železne in steklene drobnarije, da bi trgoval z njimi pri afrikanških domačinih. Kapetan je bil napram meni zelo ljubljiv. Za časa potovanja me je poučeval v matematiki in v pomorskih naukih. Reči moram, da mi je prineslo to potovanje izmed vseh največ koristi. Za svoje blago sem prejel od domačinov blizu šest liver¹ zlatega prahu, katerega sem po vrnitvi prodal v Londonu za 300 livrov šterlinga². Ta uspeh me je ohrabil za izvedbo drugih velikih načrtov, ki so me pa pozneje popolnoma uničili.

Na mojo nesrečo je moj blagi kapetan kmalu po mojem povratku v Anglijo umrl. Kljub temu sem se odločil, da bom svoja potovanja nadaljeval na isti ladji, na kateri je postal sedaj kapetan in poveljnik njen prejšnji krmilar. Od pridobljenega denarja sem vzel 100 livrov in sem nakupil zopet razno blago za trgovanje z Afrikani, ostanek 200 livrov pa sem izročil kapetanovi vdovi, naj bi mi to vsoto shranila.

Pluli smo v smeri proti Kanarskim otokom, kar nas je nekega jutra zapazila roparska ladja in nas je začela preganjati. Takoj smo razvili vsa jadra, da bi se morda še rešili. Ko pa smo videli, da nas boje morski roparji le dohiteli, smo se pripravili na boj. Naša ladja je imela 12 topov, roparska pa osemnajst. Okoli tretje ure popoldne so se nam roparji približali toliko, da so nas morali od strani napasti. Mi smo začeli stre-

ljati iz 8 topov, ali ono so svojo ladjo brž obrnili na drugo stran. Dvesto roparjev nas je kar zasipavalo s krogli iz pušk. Ko je bila ladja povsem blizu, je skočilo šestdeset roparjev na ladjin most in so nam z noži in sekirami začeli sekati jadra in vrvi. Dvakrat smo jih odbili, a naposled smo se morali vdati. Razbojniki so nas zvezali in kot sužnje odvedli v svoje пристanišče Sale.

Moje tovariše so poslali daleč v notranjost dežele v suženjstvo marokanskih suľtanov. Me ne pa, ker sem mlad in gibčen, si je pridržal ladjin kapetan, da sem mu bil sluga. Moja dolžnost je bila v tem, da sem delal na vrtu in stregel v hiši. Včasih, če kapetan ni šel nikamor, me je poslal na ladjo, da bi spal v njegovi kabini in pazil na ladjo.

Kolikorkrat sem odšel tja, sem premišljeval, kako bi mogel uiti. Na veliko žalost nisem imel nikogar, ki bi mi bil mogel pri tem pomagati. Tako sta prešli popolni dve leti, da se mi je nazadnje vendarle posrečilo izvesti moj načrt.

Dogodilo se je, da je moral kapetan nekoč dalje časa ostati doma, ker je moral pripraviti ladjo, pa ni imel dovolj denarja. Da bi si pregnal dolgčas, se je podal večkrat na teden na ribji lov. V to svrhu se je posluževal velikega čolna, katerega je bil zaplenil na naši ladji. V sredi čolna je dal narediti malo kabino, v kateri je mogel ležati in kjer je tudi shranjeval zaboje s hrano in sodček z vodo. Pri sebi je imel skoro vselej mene in enega izmed Marokancev. V kratkem času sem se bil toliko izveščal v veslanju in ribolovu, da čisto niti sam ni šel na ribolov, ampak je poslal kar mene z onim Marokancem in nekim dečkom, svojim sorodnikom.

Nekega dne mi je naročil kapetan, da operem čoln in spravim vanj večjo množino hrane, vode, tri puške, malo smodnika in svinca za krogle. Druga dne se je hotel voziti po morju s tremi uglednimi Marokanci, ki so bili tedaj njegovi gostje. Rekel mi je tudi, naj odidem z onim Marokancem in dečkom, da naložim rib za večerjo.

Meni je takoj prišla na um stara misel o begu. Komaj je gospodar odšel, sem se začel takoj pripravljati, pa ne za ribolov, ampak za potovanje. V čoln sem znesil vse, kar je bil gospodar naročil za potovanje drugega dne, poleg tega pa še: steklenico žganja, velik kos voska, potem vrvi in druge take potrebščine. Poklical sem Marokanca, naj prinese še hrane in vode, da bo kaj jesti in piti za čas ribolova, ker se ne smemo posluževati tega, kar je pripravil gospodar za sebe in za goste.

(Dalje sledi.)

Zaklad v steklenici.

V Gijonu na Španskem je našel ubog kmet v morju v bližini obale, kjer se je kopal, dobro zamašeno steklenico. V steklenici je našel pismo, katerega pa ni znal čitati, ker je bil nepismen. Šel je na policijo in pokazal pismo, ki ga je našel v steklenici. Tam so mu pismo prečitali in mu hkrati čestitali. V pismu je bila namreč sledeča oporoka: »Ne ozdravljiva bolezen mi bo v par dnevih pretrgala nit življenja. Moje prihranke v višini 27.000 pezeta in državne vrednostne papirje sem naložil v banki. Dotični, ki bo našel to mojo oporoko v steklenici, naj hode moj dedič in želim mu, da bi bil bolj zdrav kakor jaz in da bi zdrav mogel porabiti denar, ki meni nič koristil.«

Budilka s kavo.

Pariški sejem izumiteljev prikazuje celo vrsto svojevrstnih iznajdb. »Slager« razstave pa je vsakogar originalna budilka. Človek naravna n. pr. kazalec budilne naprave na 7. uro zjutraj. Namesto da bi ob tem času začel peti zvonec, se vključi stikalna naprava električne peči, v kateri je že pripravljena voda. Kadar začne voda vreti, se prenaša para po cevki v vezano posodo, od tam pa kaplja kava v skodelico, ki je pritrjena na koncu. Ko se skodelica napolni, pritisne njena teža mehanično na gumb, ki sproži gramofonsko ploščo. Nato zadoni kakšna koračnica ali vesela popevka in zaspane, ki je od tega časa mogoče dvignilo glavo z ležišča, se lahko iztegne ter posrka skodelico dišečega osvežila.

Vzrok.

Ivanček: »Oče, ne povej mami, da sem ji kupil škatlo bonbonov za god.«

Oče: »Zakaj pa ne? Ali jo hočeš presenetiti?«

Ivanček: »Ne, poje del sem jih.«

¹ Utežna mera.

² Angleški srebrni denar.